

ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ
สถานศึกษาในเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดสุรินทร์ เขต 1

สุพรรณระนา มุ่งดี*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาในเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสถานศึกษาเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 140 คน ได้มาโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ.88 ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ ความพึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาในเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ค่าที (t test) สำหรับประสบการณ์ทำงาน วิเคราะห์โดยใช้ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc comparison) ผลการวิจัยพบว่า 1)ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาในเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดสุรินทร์ เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับ คือ 1.การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2.การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 3.การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา และลำดับสุดท้ายคือการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา 2)ครูในสถานศึกษาของเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดสุรินทร์ เขต 1 ที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยครูเพศชายมีความพึงพอใจมากกว่าครูเพศหญิง 3)ครูในสถานศึกษาของเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบ

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยที่ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา กับด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นอกนั้นไม่แตกต่าง

คำสำคัญ: 1) ความพึงพอใจ 2) การบริหารงานวิชาการ

บทนำ

การศึกษา เป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญอย่างหนึ่งในการทำให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถดำรงเผ่าพันธุ์ของตนเองได้อย่างมีความสุข ในปัจจุบัน มีการจัดการศึกษาหลากหลายรูปแบบขึ้น เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการโน้มน้าประเทศไปในแนวทางที่พึงประสงค์ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคมการเมืองและศิลปวัฒนธรรม สอดคล้องกับมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 บทบัญญัติว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, พ.ศ.2542, หน้า 5) การปฏิรูปการศึกษาด้านการเรียนการสอน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้แบ่งการบริหารงานออกเป็น 4 งานได้แก่ ด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารทั่วไป และงานบุคลากร การบริหารสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จย่อมต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะที่ดีและคุณธรรมของผู้บริหารที่จะบริหารการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอน ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องของงานบริหาร โรงเรียนอันเป็นหน้าที่รับผิดชอบ กล่าวคือ ต้องทราบและเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ ขอบข่าย และความสำคัญของงานบริหารโรงเรียน เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์สำคัญของการบริหารงานสถานศึกษาคือ ให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตที่สงบสุข เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและเป็นพลโลกที่มีคุณภาพ

หัวใจของการบริหารสถานศึกษาได้แก่ งานวิชาการ เพราะเป็นงานหลักของการศึกษาทุกระดับ หน้าที่สำคัญของสถานศึกษาทุกแห่ง คือการให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการจนกระทั่งนักเรียนมีความรอบรู้ แดกจน มีทักษะชีวิต สามารถดำเนินชีวิตของตนเองอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข การบริหารงานวิชาการจึงเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการในการนำครูจัดการศึกษาให้กับนักเรียนจนสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเป็นสำคัญ

การที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและมีคุณลักษณะตามที่สังคมต้องการ ถือเป็นงานที่เกี่ยวกับวิชาการโดยตรง ซึ่งคุณภาพที่ดีเยี่ยมของนักเรียนก็จะเป็นเครื่องหมายรับประกันคุณภาพการศึกษาด้วย งานวิชาการจึงเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดในการบริหารและจัดการในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจในขอบข่ายของเนื้อหา และหลักการบริหารงานด้านวิชาการอย่างลึกซึ้งในขอบข่ายของงานวิชาการ นอกจากนี้แล้วผู้ที่มีส่วนสำคัญในการดำเนินงานวิชาการให้เป็นไปตามเป้าหมายการศึกษาของชาติ ก็คือ ครู ซึ่งเป็นผู้ที่ จะนำนโยบายมาปฏิบัติโดยตรง เป็นผู้ที่มีมองเห็นถึงความสามารถ กระบวนการทำงานในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษามากที่สุด

ผู้บริหารสถานศึกษาของเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนางานวิชาการทั้งของเครือข่าย และของสถานศึกษาตลอดมา เนื่องมาจากการประเมินคุณภาพภายในทุกปีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 และการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา (สมศ.) ทำให้สถานศึกษามีการพัฒนางานวิชาการทั้งทางด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล ตลอดจนด้านการประกันคุณภาพภายในกันอย่างทั่วถึง ถึงแม้ว่าสถานศึกษาจะมีการพัฒนาไปบ้างแล้วก็ตาม แต่ก็ไม่ทั่วถึง บางสถานศึกษายังประสบปัญหางานวิชาการบางด้าน มีอุปสรรคในการดำเนินงานอยู่ โดยภาพรวมเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ประสบปัญหาการทำงานที่ขาดความสม่ำเสมอ ไม่ต่อเนื่อง ไม่สามารถนำส่งข้อมูลทางวิชาการของเครือข่ายฯ ให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ได้ตามกำหนดการ และปัญหาคะแนนผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ (O-NET) ของแต่ละสถานศึกษาแตกต่างกันมาก แม้อยู่ในเครือข่ายเดียวกัน ทำให้เห็นสภาพปัญหาของการบริหารงานวิชาการที่มีความไม่ทั่วถึงอย่างชัดเจน

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจทำการศึกษาอิสระเกี่ยวกับ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาในเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น อีกทั้งยังนำไปปรับปรุงพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ได้ผลดีมีคุณภาพ และเกิดสัมฤทธิ์ผลสูงสุดกับผู้เรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาในเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

ครูที่มีเพศและประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาในเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 212 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 140 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ทำงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 4) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Congruence (IOC) และค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาในเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ ระดับความคิดเห็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนความคิดเห็นมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ 5 4 3 2 และ 1 จำนวน 48 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่
หาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาในเครือข่ายบริหาร
สถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุรินทร์ เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาในเครือข่ายบริหาร
สถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยใช้ t test

4. เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาในเครือข่ายบริหาร
สถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way
Analysis of Variance) หากพบว่ามีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำค่า
คะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ไปทำการทดสอบโดยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison)

5. กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำผลไปใช้เป็นข้อมูลในการประชุม-นิเทศ-การจัดการเรียนรู้นักเรียน และวางแผนปฏิบัติงาน
บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาต่อไป

2. เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาในเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบ
บูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ใน
ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับ คือ 1.การพัฒนากระบวนการ
เรียนรู้ 2.การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 3.การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา และลำดับ
สุดท้ายคือการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

2.ครูในสถานศึกษาของเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยครูเพศชายมีความพึงพอใจมากกว่าครูเพศหญิง

3.ครูในสถานศึกษาของเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยที่ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา กับด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นอกนั้นไม่แตกต่าง

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาในเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาในเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์เป็นเครือข่ายสถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก เมื่อเทียบกับเครือข่ายสถานศึกษาแบบบูรณาการพื้นที่อื่น ๆ ของสำนักงานเขตพื้นที่ โดยมีโรงเรียนในเครือข่าย 22 โรงเรียน ทำให้ง่ายต่อการติดต่อสื่อสารประสานงาน ประสานความร่วมมือทางด้านวิชาการ โดยภายในเครือข่ายฯ มีการกระจายอำนาจการบริหารงานชัดเจน แบ่งเป็นงาน 4 ฝ่าย ดังเช่นงานของสถานศึกษา มีการเลือกประธาน รองประธาน และเลขานุการ ตำแหน่งละ 1 ท่าน จากนั้นเลือกประธานของแต่ละงาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป ผู้บริหารร่วมกันคัดเลือกผู้บริหารที่มีความสามารถเหมาะสมหรือปฏิบัติงานด้านนั้น ๆ ได้ดี หรือสามารถเลือกรับผิดชอบงานที่มีความถนัด มีความสนใจด้วยตนเองได้ ด้วยเหตุนี้ ทางเครือข่ายฯ จึงมีบุคคลที่มีความชำนาญ เชี่ยวชาญ มีความถนัดทางด้านวิชาการมารับผิดชอบบริหารงาน เมื่อมีการรับนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรฐานคุณภาพการศึกษา นวัตกรรมการศึกษาใหม่ ๆ เข้ามา ทางกลุ่มผู้บริหารงานวิชาการจะศึกษาข้อมูล ทำความเข้าใจก่อนเพื่อเป็นผู้นำในการนำมาถ่ายทอด อบรมทำความเข้าใจให้กับคณะครูผู้สอนทั้งเครือข่ายฯ ได้รับทราบและมีแนวทางปฏิบัติร่วมกันต่อไป ครูผู้สอนไม่ได้เป็นเพียงผู้ตามผู้บริหารเท่านั้น แต่ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนต่างเป็นทั้งผู้ให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำซึ่งกันและกัน เมื่อครูผู้สอนรับทราบแนวทางและจุดมุ่งหมายของเครือข่ายฯ ไปในทิศทางเดียวกันแล้ว การปฏิบัติงานที่เข้มแข็งร่วมแรงร่วมใจกันไปสู่เป้าหมายเหมือนกันคือคุณภาพผู้เรียนที่ดีขึ้น ผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้นของผู้เรียน ก็ย่อมส่งผลให้ครูผู้สอน ผู้บริหาร ภาคภูมิใจ ได้รับคำชื่นชม

มากมายจากทั้งผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เป็นภาพลักษณ์ที่สวยงามร่วมกันทั้งเครือข่ายฯ ทางสำนักงานเขตพื้นที่ฯ ก็ชื่นชมและนำไปเป็นแบบอย่างให้เครือข่ายฯ อื่น ๆ ปฏิบัติตาม ด้วยเหตุนี้ความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่องานวิชาการในภาพรวมของเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จึงอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับทฤษฎีของลิเคิร์ตที่ ศิริพงษ์ เสาภาชน (2558, หน้า 41) ได้นำมาอธิบายให้เข้าใจง่ายขึ้นว่า “ถ้าจะให้องค์กรมีประสิทธิภาพสูงแล้ว ความเป็นผู้นำและกระบวนการในองค์กรจะต้องดำเนินการโดยให้มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชารับรู้ถึงความสัมพันธ์ที่ได้รับ จะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในคุณค่าของตน และมีความสำคัญต่อองค์กรก็จะทำให้การทำงานในภาพรวมมีประสิทธิภาพ” การแบ่งงานกันทำยังสอดคล้องกับทฤษฎีการจัดการทางการบริหารของฟายอล โดย อาทิตยา จันทรแก้ว (ม.ป.ป., หน้า 1) นำมาอธิบายไว้ว่า “การแบ่งงานกันทำตามความถนัดและความมุ่งหมายของการแบ่งงานกันทำ ช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพของงานโดยลดการสูญเสีย เพิ่มผลผลิต ทำให้การฝึกอบรมง่ายขึ้น” อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนิรุช ชัยจอหอ (2557, หน้า 89) ที่ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดนครสวรรค์ แล้วได้ผลในภาพรวมอยู่ระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครู สามารถปรับตัวและมีความเข้าใจในการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี และตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงานซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับการอบรม ซึ่งแจ้งเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา และนำผลมาขยายในโรงเรียนให้บุคลากรได้รับทราบ จึงส่งผลให้มีการบริหารงานวิชาการมีคุณภาพ และสอดคล้องกับการอภิปรายผลการวิจัยของ สรัญญา วรรณศิลป์ (2556, หน้า 107) ที่อภิปรายไว้ว่าการแบ่งการบริหารย่อยเป็นโรงเรียนเครือข่าย ทำให้การทำงานมีความรวดเร็ว และได้สร้างผลงานให้กับโรงเรียน การบริหารงานผู้บริหารย่อมต้องการให้งานในหน่วยงานของตนประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และต้องการให้สมาชิกในองค์กรมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่แล้ว จึงปฏิบัติหน้าที่อย่างสุดความสามารถ ส่งผลให้ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ในการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับมากนั้น ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ต่างมีความตระหนัก มีความมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่บริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพสูงสุด อำนวยความสะดวกให้กับครูผู้สอน ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนย่อมต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ สุดกำลังความรู้ความสามารถ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผลที่ดีที่สุดต่อตัวผู้เรียน คือการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (เก่ง ดี มีสุข) ทั้งหมดนี้ถือเป็นหัวใจสำคัญ เป็นหน้าที่หลักของสถานศึกษา สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ เสาวณี ศรีพุทธรัตน์ (2555, หน้า 112) อธิบายไว้ว่า งานด้านวิชาการถือว่า

เป็นหัวใจสำคัญหรือเรียกได้ว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษา ดังนั้น งานวิชาการ จึงมีใช้เพียงให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเก่งเท่านั้น แต่จะต้องรวมถึงการดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข งานด้านวิชาการยังเน้นถึงการออกไปประกอบอาชีพได้ และเป็นงานที่รับผิดชอบต่อคุณภาพของพลเมืองที่จะออกไปช่วยพัฒนาประเทศในอนาคตด้วย อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเท็ดสกีดี ไสยลักษณ์ (2556, หน้า 95) ที่ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการด้านภาพรวมในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่นี้ มีการกำหนดให้การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจที่สำคัญของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารและครูผู้สอนมีขอบข่ายและ กิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายร่วมกันอยู่ที่การพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายกับผู้เรียนมากที่สุด เช่นนี้จึงทำให้ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาในเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามเพศ

ครูที่มีเพศแตกต่างกันมีความความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาในเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน ครูเพศชายมีความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการสถานศึกษามากกว่าครูเพศหญิง ผลการวิจัยนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะครูเพศชายและครูเพศหญิงมีพื้นฐานทางด้านอารมณ์ สังคม และสติปัญญา ด้านการศึกษา และการทำงานในสถานศึกษาที่แตกต่างกัน รวมไปถึงสภาพแวดล้อมที่ทำให้มีแนวคิด และความพึงพอใจที่แตกต่างออกไป นอกจากนี้ครูเพศชายมีการรับนโยบาย แนวทาง เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาตามยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และของสถานศึกษาไปปฏิบัติได้ง่ายๆอย่างไม่มีข้อขัดแย้ง ไม่มีข้อสงสัย ยินดีปรับเปลี่ยนตนตามกระแสทัศน์ในการบริหารงานวิชาการจากผู้บริหารสถานศึกษาได้ง่ายกว่าครูเพศหญิงที่มีความละเอียดอ่อน มีความใส่ใจ มีความกังวล และชอบรับการเปลี่ยนแปลงได้ยาก ครูเพศชายมีความต้องการในการพัฒนางานวิชาการให้ประสบความสำเร็จ โดยดำเนินการอย่างรวดเร็วกว่าเพศหญิงที่ยังกังวลต่อการปรับเปลี่ยนการทำงานรูปแบบใหม่ ทศนคติกับรูปแบบการทำงานที่แตกต่างกัน ก็เป็นปัจจัยที่ทำให้ครูเพศชายและครูเพศหญิงมีความพึงพอใจแตกต่างกัน โดยครูเพศชายจะมองภาพการทำงานจากภาพความสำเร็จใหญ่ไปสู่ภาพความสำเร็จย่อย แต่ครูเพศหญิงจะมองภาพการทำงานจากภาพความสำเร็จย่อยไปสู่ภาพความสำเร็จใหญ่ เมื่อทัศนคติมุมมองที่แตกต่างทำให้รูปแบบการปฏิบัติงานมีแนวทางต่างกันด้วย อีกทั้งลักษณะงานที่ได้รับมอบหมายต่างกัน การเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศทางด้านวิชาการต่างกัน ก็เป็นปัจจัยที่ทำให้ความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการของครูเพศชายมากกว่าครูเพศหญิงทั้ง โดยภาพรวมและรายด้านนั่นเอง

สอดคล้องกับแนวคิดของวาสนา กล้าน้อย (2556, หน้า 70) จากการทำงานวิจัยความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการ พบว่า ครูชายมีความพึงพอใจมากกว่าครูหญิง เนื่องจากธรรมชาติของเพศที่แตกต่างกัน ทำให้การปฏิบัติงานอาจเกิดปัญหาไม่เหมือนและไม่เท่ากัน โดยเพศหญิงอาจมีความละเอียด รอบคอบมากกว่าเพศชาย ทำให้ถนัดในด้านงานเอกสาร ต่างจากเพศชายที่อาจมีปัญหาด้านงานเอกสารบ้าง แต่ก็สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้หลากหลายมากกว่าเพศหญิง ส่งผลให้ประสิทธิภาพของงานแตกต่างกัน เมื่อประสิทธิภาพของงานได้ผลต่างกัน ย่อมทำให้เกิดความพึงพอใจในงานต่างกันไปด้วย อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเทอดศักดิ์ ไสยลักษณ์ (2556, หน้า 97) ที่ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ได้ผลการวิจัยว่าครูเพศชายมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสูงกว่าครูเพศหญิง ทั้งนี้เนื่องมาจากการดำเนินงานทางวิชาการต้องมีการทำงานที่เป็นระบบแบบแผน มีการวางแผนการจัดการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวมครูเพศชายได้ให้ความสำคัญและความจำเป็นต่อการดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดเป็นลำดับแรก ต้องมาจากการวางแผนการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร และการจัดกระบวนการเรียนรู้มีความถูกต้องเหมาะสม

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาในเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาในเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 10-20 ปี มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการด้านภาพรวม ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษามากกว่าครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี ส่วนครูที่มีประสบการณ์อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้เป็นเพราะ การบริหารงานวิชาการมีความซับซ้อนยุ่งยาก ขอบข่ายภาระงานมากมายหลายด้าน ในการบริหารงานและการกระจายงาน รวมถึงการประสานงานต่าง ๆ อาจไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร ทำให้ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่างกัน เครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเขวาสินรินทร์มีครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 10-20 ปี ยังอยู่ในช่วงที่พร้อมปรับเปลี่ยนตนเอง กระตือรือร้นเรียนรู้งานกระบวนการใหม่ ๆ ผู้บริหารมอบหมายงานให้ตรงภาระงาน ทำให้เกิดความภาคภูมิใจไว้วางใจมีแรงจูงใจ ที่จะทำงานให้ดีขึ้น สามารถสร้างสรรค์การจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้อย่างหลากหลายจนประสบผลสำเร็จ ในปัจจุบันเทคโนโลยีทางการศึกษาที่นำมาใช้กับผู้เรียนมีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 20 ปีที่เคยจัดกระบวนการเรียนรู้รูปแบบเดิม จึงเกิดอุปสรรคขึ้น เพราะการเรียนรู้ การใช้งานอุปกรณ์ต่าง ๆ เหล่านั้นมีความซับซ้อนยุ่งยาก อีกทั้งครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 10-20 ปี มีความเข้าใจสภาพสังคมปัจจุบัน เข้าถึงข้อมูลข่าวสารการปรับกฎหมาย รูปแบบ แนวทางการศึกษาได้ง่ายและทันสมัยกว่า ทำให้มีมุมมองใหม่ ๆ

มีการปรับตัว เรียนรู้จากผู้ใหญ่' ได้รับประสบการณ์เพิ่มเติม มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนางานวิชาการ แตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า20ปี ที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนงานวิชาการหรือมีส่วนร่วมน้อยครั้ง เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์ทำงานมานานส่วนใหญ่จะเป็นระดับหัวหน้างาน จึงมีความรับผิดชอบภาระงานด้านอื่นอยู่อีกมาก การมีส่วนร่วม และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน10-20ปี มีความพึงพอใจมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 20 ปี

สอดคล้องกับงานวิจัยของ พสชนันต์ พรหมจรรย์ (2558, หน้า 9) พบว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการและการจัดการศึกษาแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูบางท่านไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนางานวิชาการของตนเอง และแนวทางการพัฒนาบุคลากรในงานวิชาการ โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูทุกคนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทาง การพัฒนา อาจจะสำรวจความต้องการในการพัฒนาของครูทุกคน จัดให้ครูได้ศึกษาดูงาน หรือให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานวิชาการ และผลจากการพัฒนาบุคลากรในงานวิชาการ อีกทั้งยังสอดคล้องกับคำอธิบายในงานวิจัยของ ศศิ อินทร์สุวรรณ (2558, หน้า 7) ว่า ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานมาก มีทัศนคติในความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน อาจจะขึ้นอยู่กับ เพศและประสบการณ์การทำงานที่ได้รับต่างกัน ทั้งนี้ครูผู้สอนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ควรจะตระหนักถึงข้อดีข้อเสีย ที่นักเรียนจะได้รับโดยตรงและโดยอ้อมมากกว่าสิ่งอื่นใด การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองและพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ ส่งผลถึงนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น จึงจะทำให้ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการทั่วถึง ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1.ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมีการอบรมพัฒนาให้ความรู้กับครูผู้สอนด้านการจัดทำสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีกับครูอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการเรียนรู้ ใช้สื่อ และประเมินผลการเรียนรู้หลังจากได้นำไปใช้กับผู้เรียนแล้ว นำผลการนิเทศติดตามการใช้สื่อการเรียนรู้มาวางแผนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของครูผู้สอนเอง และของสถานศึกษาในปีต่อไป

2.เนื่องจากการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การทำแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับการทำวิจัยในชั้นเรียนมีค่าใช้จ่ายจำนวนมาก ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องหาหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนในการจัดอบรมให้ความรู้การทำแผนการจัดการเรียนรู้ควบคู่กับการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับครูผู้สอน

เอกสารอ้างอิง

- เทอดศักดิ์ ไสยลักษณ์. (2556). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต2. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิรนุช ชัยจอหอ. (2557). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 การศึกษาค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- พชณันต์ พรหมจรรย์. (2558). ความพึงพอใจของครูต่อการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียน กลุ่มเวียงสา 3 อำเภอเวียงสา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1. วารสารออนไลน์ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2560. จาก <http://www.edujournal.ru.ac.th/index.php/abstractData/viewIndex/128.ru>
- วาสนา กล้าน้อย. (2556). ความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต2.วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศศิ อินทร์สุวรรณ. (2558). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14. วารสารออนไลน์ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2560. จาก http://www.edujournal.ru.ac.th/AbstractPdf/2558-2-6_1476013147_12.5624478546.pdf
- ศิริพงษ์ เสาภายน. (2558). หลักและกระบวนการบริหารการศึกษาทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ: กรุงเทพฯ.
- สรัญญา วรรณศิลป์. (2556). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (องค์การมหาชน).
- เสาวณี ตรีพุทธรัตน์และคณะ. (2555). เอกสารประกอบการสอนวิชาการบริหารจัดการสถานศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น: ม.ป.ท.
- อาทิตย์ จันทร์แก้ว. (ม.ป.ป.). ทฤษฎีและหลักการบริหารจัดการ. ค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2560, จาก <https://www.classstart.org/classes/17899>